

РЕШЕНИЕ

на Постоянната комисия по природни науки, математика и информатика, за резултатите от извършеното оценяване по процедура за програмна акредитация на професионално направление 4.4. Науки за земята, от област на висше образование 4. ПРИРОДНИ НАУКИ, МАТЕМАТИКА И ИНФОРМАТИКА, в Природо-математически факултет на Югозападен университет „Неофит Рилски”, Благоевград.

1. Хронология на процедурата:

Процедурата за програмна акредитация на професионално направление 4.4. Науки за земята, от област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика, в Югозападен университет „Неофит Рилски”, Благоевград, Природо-математически факултет е открита на заседание на Постоянната комисия по природни науки, математика и информатика на 26.03.2018г. (Протокол № 7) по искане на висшето училище (вх. № 172/06.03.2018г.). Експертната група и наблюдаващият процедурата са определени с решение на Акредитационния съвет на НАОА от 10.01.2019г. (Протокол № 1) и извършиха проверка на оценяваната институция в периода от 27.05.2019 г. до 29.05.2019 г.

На заседание, проведено на 01.07.2019 г. (Протокол № 16) , на основание чл. 88 а, ал. 4 от ЗВО и чл. 12, ал. 6, т. 4 от ПДНАОА, членовете на Комисията приеха доклада на експертната група: проф. д-р Мариана Дончева – Бонева, проф. д-р Марияна Николова и докторант Христина Проданова.

При предходната акредитация на 11.03.2013 г.(Протокол №8) ПКПНМИ дава програмна акредитация на професионално направление професионално направление 4.4. Науки за земята от област на висше образование 4. ПРИРОДНИ НАУКИ, МАТЕМАТИКА И ИНФОРМАТИКА, Югозападен университет „Неофит Рилски”, Благоевград, Природо-математически факултет, на основание на обща оценка 9.06 със срок на валидност 6 години и дава следните 2 препоръки:

Препоръка №1. Да се стимулира научноизследователската и публикационна дейност на преподаватели и студенти в наши и международни реферирани списания. (Срок: постоянен с ежегодно отчитане.) Препоръката е изпълнена.

Препоръка №2. Да се увеличи мобилността на преподаватели и студенти в университети в България и в чужбина. (Срок: постоянен с ежегодно отчитане.) Препоръката е частично изпълнена и продължава да се изпълнява.

Въз основа на доклада на експертната група ПКПНМИ направи следните констатации и оценки за изпълнението на критериалната система:

Констатации за изпълнението на критерий 1.1 в съответствие със стандарт 1 от ESG – част 1 (1-10): „При извършване на обучение в професионалното направление се поддържа и развива политика за осигуряване на качеството, която се оповестява и е част от стратегическото управление на висшето училище”

В Югозападен университет „Неофит Рилски“ (ЮЗУ), обучението в ПН 4.4. е организирано в съответствие с мисията на ВУ и е насочено към постигане на една от основните стратегически цели на Природо-математическия факултет - подобряване на качеството на образователния процес и неразривно свързаната с него научноизследователска дейност. В университета функционира система за управление на качеството, приети са правилници, правила и инструкции, свързани с процеса на обучение и научноизследователската дейност.

Извършват се регулярно вътрешни одити. Прави се проучване на мнението на студентите по отношение на получената теоретична и практическа подготовка по

изучаваните учебни дисциплини, за методите на преподаване, които използват преподавателите, за възможността на студентите да участват в научноизследователска работа, за обективността на оценяването, за качеството на административното обслужване и др. Обучаващата Катедра „География, екология и опазване на околната среда“ (ГЕООС) полага усилия и има резултати за осъществяване на взаимовръзка между научните изследвания в ПН и обучението на студенти и докторанти.

Констатации за изпълнението на критерий 1.2 в съответствие със стандарт 1 от ESG – част 1 (1-10): „Управление на качеството на образованието”

В ЮЗУ е създадена организация за управление на качеството на учебния процес. Университетската нормативна база определя конкретно лицата и органите, реализиращи и контролиращи дейностите по управление на качеството на образователния процес на всички нива. Създадена е и функционира система за осигуряване и контрол на спазването на академичните свободи и за предотвратяване и санкциониране на изпитни измами и плагиатство. За периода 2013-2018 г. не са регистрирани и документирани процедури за предотвратяване на прояви на дискриминация, както и за санкциониране на изпитни измами и плагиатство.

Констатации за изпълнението на критерий 2.1 в съответствие със стандарт 2 от ESG – част 1 (1-10): „Висшето училище извършва обучение по професионалното направление като прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация (квалификационни характеристики, учебни планове и програми и др.) при съдействието на представители на партньорски организации, студенти и други заинтересовани страни”

В ЮЗУ е създадена нормативна база за процедурата и организацията за разработване и актуализация на учебната документация, система за наблюдение и контрол на спазването ѝ. Във ВУ и ПН съществува организация за отчитане мнението и препоръките на випускниците и работодателите при разработването и актуализирането на учебните планове и програми, резултат от постоянните връзки с обучаващата катедра. Делът на лабораторните занятия и семинари в общата заетост на студентите е приемлив. Магистърските програми включват повече лекции, в сравнение с практически занятия. Увеличаване на практиките в условия, близки до реалната работна среда, е желано от студентите и би било полезно за тяхната подготовка. Катедра ГЕООС е запозната с учебните планове на същите или сродни специалности в други ВУ, като отчита сходството и различията. В последните 5 години са актуализирани 165 учебни програми.

Констатации за изпълнението на критерий 3.1 в съответствие със стандарт 3 от ESG – част 1 (1-10): „Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на студентите в процеса на обучение по съответното професионално направление”

Обучението на студентите в професионалното направление се провежда в съответствие с Националната квалификационна рамка. Прилагат се съвременни и публично оповестени методи за оценяване и контрол на постиженията на студентите, които стимулират системната работа по време на семестъра и се възприемат положително от студентите. Студентите оценяват високо връзките и сътрудничеството си с преподавателите и помощта, която получават от тях в учебния процес. Вътрешни одити и анкетни проучвания сред студенти и работодатели са форми за постоянно наблюдение на ефективността на образователния процес. Във Вътрешните правила на ЮЗУ съществува разписана процедура за разглеждане на жалбите от студенти.

Констатации за изпълнението на критерий 4.1 в съответствие със стандарт 4 от ESG – част 1 (1-10): „Институцията оповестява публично приетите от нея документи,

очертаващи „жизнения цикъл” на студента: прием в съответното професионално направление, развитие, признаване и дипломиране, както и доказателства за последователното им и прозрачно прилагане”

Представените доказателства съответстват на съдържанието на критерия. Успешно се прилага системата за натрупване и трансфер на кредити при входяща и изходяща мобилност на студенти по международни програми. За отчетния период са осъществени само 2 студентски мобилности (по програма Еразъм+). Създадени са условия за включване на студентите в мобилност и научно-изследователска дейност и са насърчавани за това. Поддържа се база данни за реализацията на студентите. Катедра ГЕООС осъществява свои собствени проучвания на професионалната реализация на завършилите ПН 4. 4 и поддържа база данни на реализираните студенти. Разработени са анкети, които се изпращат на завършили студенти.

Констатации за изпълнението на критерий 5.1 в съответствие със стандарт 5 от ESG – част 1 (1-10): „Институциите имат разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав чрез прилагане на прозрачни процедури като част от стратегията за развитие на професионалното направление”

Университетът има приети и публично оповестени университетски правила и процедури за заемане на академични длъжности, отговарящи на законовите изисквания за избор на квалифицирани преподаватели. 85% от преподавателите, обезпечавачи специалностите от ОКС „бакалавър“, са на ОТД. При магистърските програми варирането е по-голямо - между 94% (Природно и историческо наследство) и 67% (Информационни технологии в екологията). Основна част от профилиращите дисциплини (над 73% за ОКС „бакалавър“ и между 84% и 50% в магистърските програми) се водят от преподаватели на първи ОТД, със съответстваща квалификация и представителна изследователска активност. С положителна оценка са атестирани всички преподаватели, подлежащи на атестация. В периода 2013-2018 година 7 преподаватели от катедра ГЕООС са осъществили общо 11 мобилности в чужди институти.

Констатации за изпълнението на критерий 5.2 в съответствие със стандарт 5 от ESG – част 1 (1-10): „Научноизследователската и художествено-творческата дейност на академичния състав и участието на студентите и докторантите в нея”

В професионално направление 4.4 на ЮЗУ „Неофит Рилски” се работи по научно-изследователски проекти, финансирани от външни, вътрешни и международни източници, някои от които са и потребители на кадри. Относителният дял на участвалите преподаватели в тях е 100%. Публикационната активност на преподавателите по проблематиката на професионалното направление включва 498 публикации, от които 25,3% в списания с импакт фактор и/или импакт ранг. Броят на публикациите на един преподавател на ОТД през последните 6 год. е 11,6. Само 1,2% от студентите са взели участие в научно-изследователската дейност през периода.

Констатации за изпълнението на критерий 6.1 в съответствие със стандарт 6 от ESG – част 1 (1-10): „Има осигурена и непрекъснато развиваща се финансова, материално-техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности по професионалното направление, както и подходяща среда за дистанционно обучение, ако провеждат такава”

Студентите в професионално направление 4.4. Науки за Земята в ЮЗУ „Неофит Рилски” имат осигурена достатъчна аудиторна и лабораторна площ за учебна заетост и зали за упражняване на спорт. Катедрата разполага с компютърни зали и компютри, снабдени с необходимия специализиран софтуер, собствена лаборатория за ГИС и дистанционни изследвания. Катедрата притежава собствена сбирка със скални образци, както и

специализирано оборудване за теренни изследвания, сред които – безпилотна летателна система, видео камера, надуваема лодка. Библиотеката разполага с голям брой специализирани учебници и научни източници на хартиен и/или електронен носител, достъпа до които е безплатен за студентите. Университетът притежава Център за дистанционно обучение, поддържан със съответната нормативна уредба. Разработени са достатъчен брой авторски печатни и дигитализирани информационни продукти, презентации. Създадени са образователни филми, които се използват за популяризиране на научната дейност на преподавателите, както и за реклама на предлаганите специалности в научното направление. Налице е регламентирано академично и административно обслужване на обучението.

Констатации за изпълнението на критерий 7.1 в съответствие със стандарт 7 от ESG – част 1 (1-10): „Институциите имат изградена организация за управление на информацията, свързана с реализацията на обучението по професионалното направление и последващата реализация на завършилите”

В системата за организацията на информацията са структурирани подходящи информационни пакети, публикувани на сайта на университета, за бакалавърските, магистърските и докторските програми, включени в ПН 4.4. В процеса на управление на информацията, свързана с качеството на обучение и структурирането на учебната документация, съществена роля имат и периодичните вътрешни одити, които се провеждат в съответствие с възприетите процедури по качество. В професионалното направление 4.4 Науки за Земята на Югозападен университет „Неофит Рилски “ има добре изградена организация за управление на информацията, свързана с обучението и последващата реализация на завършилите. Реализация на завършилите студенти е - 24% за ОКС „бакалавър“ и 41.7% за ОКС “магистър”.

Констатации за изпълнението на критерий 8.1 в съответствие със стандарт 8 от ESG - част 1 (1-10): „Институциите публикуват ясна, точна, обективна, актуална и лесно достъпна информация за всички дейности, свързани с обучението по професионалното направление”

ЮЗУ има оповестена процедура по публикуване на документи, инструкции и процедури по всички дейности, свързани с обучението по професионалното направление. Има изградена система за популяризиране на актуална информация за дейности на Университета. На интернет страницата на университета е публикувана актуална, пълна и лесно достъпна информация за всички аспекти на образователната дейност, възможностите за стипендии, студентско кредитиране, стажове и мобилност, научноизследователската дейност, конференцията на ПМФ, докторантската научна сесия на факултета, участията в студентски практики и др. Публикувана е и информация за катедра ГЕООС, която администрира и в голяма степен осъществява обучението в ПН 4.4.

Популяризиране на образователната и научна дейност в професионалното направление се осъществява и при посещение на преподаватели в средно-образователни училища и професионални гимназии във връзка с кандидат-студентската кампания. В Югозападния университет „Неофит Рилски“ се публикува актуална информация за всички дейности, свързани с обучението по професионалното направление. Налице е добре функционираща система за разпространение на информацията за образователния процес, както и за разпространение на резултатите от научноизследователската дейност.

Констатации за изпълнението на критерий 9.1 в съответствие със стандарт 9 от ESG – част 1 (1-10): „Институциите извършват регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на учебните програми, съобразно еволюцията на научните знания и технологии, при обучението по професионалното направление”

Катедра ГЕООС извършва регулярен одит за актуалността на учебните планове, съобразно изисквания на практиката. Създадени са условия за съвременно обучение посредством използване на геоинформационни технологии и дистанционни средства. Само отделни студенти от ПН 4.4. участват в научни проекти и съвместни прояви с партньорски институции. Голяма част от студентите изпитват трудности с чуждите езици и това е причина, в голямата си част да не кандидатстват за мобилност извън страната. В по-голямата част, студентите нямат необходимата мотивация да участват в студентски научни сесии, школи и конференции или да публикуват статии с резултати от дипломните/курсовите си работи.

Констатации за изпълнението на критерий 10.1 в съответствие със стандарт 10 от ESG – част 1 (1-10): „Институциите извършват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на всички учебни програми по професионалното направление”

За ПН 4.4. в ЮЗУ се осъществяват вътрешни и външни оценки, като външната оценка се извършва главно от НАОА. Катедра ГЕООС провежда подготовка на студенти в ПН 4.4. в конкурентна среда с други висши училища. За студентите и докторантите от ЮЗУ са създадени условия да провеждат обучителни курсове и да ползват материалната база на партньорските организации. В състава на изпитните комисии задължително се включват преподаватели от други ВУ и потребители на кадри. Анализът на конкурентната среда в направлението е свързан основно с необходимостта на региона от кадри и разчет на интереса към специалисти от конкретни специалности. Периодично се изучава мнението на преподаватели и потенциални работодатели. Регулярно се проучват възможностите за реализация на студентите и се поддържат собствени информационни масиви.

След предприетите мерки за изпълнение на препоръките от НАОА, ЮЗУ повишава публикационната дейност на академичния състав в реферирани/индексирани списания и увеличава преподавателската мобилност в страната и чужбина.

В резултат на констатациите за резултатите от извършеното оценяване и обсъждането, проведено на **15.07.2019 г. (Протокол № 17)** членовете на Постоянната комисия, на основание чл. 88а, ал. 5, т. 1 от ЗВО и чл. 38, ал. 2 от ПДНАОА, гласуваха оценки по критериите за програмна акредитация на професионално направление по десетобалната система в съответствие с чл. 79, ал. 1 на Закона за висшето образование.

След обобщаване на резултатите от гласуването, в съответствие с приетите от Акредитационния съвет на НАОА „Правила за гласуване на процедури за акредитация и оценяване на проекти”, Постоянната комисия по природни науки, математика и информатика взе следните **РЕШЕНИЯ**:

1. Дава програмна акредитация на професионално направление 4.4. Науки за земята, от област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика, на Югозападен университет „Неофит Рилски“ - гр. Благоевград, на основание обща оценка 9,08(девет цяло и осем стотни) както следва:

за ОКС „Бакалавър” – редовна форма на обучение:

- География и регионална политика
- Екология и опазване на околната среда

- за ОКС „Магистър“ по магистърски програми - редовна форма на обучение:

- Природно и историческо наследство
- Регионално развитие
- Екология и опазване на околната среда
- Информационни технологии в екологията

- Географски информационни системи

2. Срокът на валидност на акредитацията е ШЕСТ години, съгласно чл. 79, ал. 4 от ЗВО.

3. Определя капацитет:

ОКС „Бакалавър“- 480 студенти редовно обучение

ОКС „Магистър“ - 96 студенти редовно обучение

Общо за всички ОКС - 576 студенти.

4. Постоянната комисия по природни науки, математика и информатика формулира следните препоръки:

1. Да се вземат мерки за увеличаване на студентската мобилност в страната и чужбина.
Срок: постоянен

2. Да се стимулира и увеличи участието на студенти в научноизследователски проекти и включването им в научни публикации.

Срок: постоянен

Общата словесна оценка в съответствие с получената числова е: пълно съответствие

Председател на ПКПНМИ:

(проф. д-р Мария Шишиньова)